

VOLHOUDEN. U moet zich toeleggen op beter Nederlandsch.

Men verlangt niet, dat uwe werkzaamheden beïnvloed worden door de grootte van het salaris.

Dat U als deskundige zelf wilt beoordeelen wat noodig is, spreekt inderdaad vanzelf, doch behoeft niet zoo geschreven te worden.

U hecht veel te veel waarde aan die benoemingskwestie. Daardoor behoeft U niet in het gedrang te komen.

Uwe opmerking omtrent beteekenis der kostprijsadministratie voor de verdere controle is zeer juist. Alleen is het de vraag of uw cliënt U geheel zal begrijpen. 6 punten.

L.L.V. Ook uw Nederlandsch laat te wenschen.

Ook de kwestie wie U de opdracht doet toekomen te veel op den voorgrond gesteld.

Het lijkt U *minder juist* de werkzaamheden samen te persen. Wij zouden durven zeggen: onjuist. Doch niemand verlangt zulks van U.

U schrijft te veel over de techniek der controle.

De balansprijzen zullen in dit geval wel buiten de kostprijsberekening om worden (en kunnen worden) vastgesteld. 5 punten.

NAAR BESTE WETEN. (Er is geen bezwaar tegen dat U inzendt, doch U kunt niet meedingen naar de prijzen).

Ook U stelt de kwestie van wie de benoeming uitgaat veel te veel op den voorgrond.

Die statuten zult U zeker bij gelegenheid moeten inzien. Wij zien echter niet, dat dit nu direct zoo van belang is.

In 't algemeen is er tegen het teekenen van een verkorte balans geen bezwaar, tenzij deze als misleidend te beschouwen is. 6 punten.

VRAGENBUS

Vragen omtrent onderwerpen, die voor den accountant in de uitoefening van zijn beroep van belang kunnen zijn, kunnen worden ingezonden bij den Secretaris van de Redactie.

De Redactie is bereid de grenzen, waarbinnen de vragen, die voor beantwoording in aanmerking komen, zoo ruim mogelijk te stellen, zoodat zoowel die van juridischen, als die van bedrijfshuishoudkundigen aard daar binnen vallen, mits de vragen slechts blijven binnen het gebied, dat het blad dienen wil.

De beantwoording geschiedt door één der medewerkers of redactieleden individueel, zoodat de antwoorden niet mogen worden geacht steeds de meening der Redactie in haar geheel weer te geven.

VRAAG No. 8:

Moet de accountant het beheer in zijn controle betrekken?

„In Dr. *Sternheim's* werk: „De accountantsecontrole” lees ik „onder No. 8:

„De verantwoordelijkheid van de accountants uit zich door „het vellen van een oordeel over een gegeven *beheer*”.

„De heer *van Dien* heeft in No. 9 van den eersten jaargang „van dit blad betuigd, dat deze stelling voor den accountant „onaanmemelijk” is. Aan het slot van zijn artikel verklaart „de heer *van Dien*, dat zijn gevoelen door verschillende vakgenooten wordt gedeeld.

„Op dit artikel van den heer *van Dien* heeft de heer Dr. *Sternheim*, noch één der lezers van Uw blad gereageerd.

„Mijn vraag is nu deze: Moet ik nu aannemen, dat, met toepassing van het gezegde: „wie zwijgt, stemt toe”, Dr. *Sternheim* inderdaad te ver is gegaan in zijn bewering en „het *beheer*” niet valt onder het oordeel van den accountant? Of „moet ik veronderstellen, dat hier is een verschil tusschen

„theorie” en „praktijk”, tusschen „objectief” en „subjectief”, „m.a.w. dat in theorie de accountant het beheer in zijn oordeel „zou moeten betrekken, maar dat zulks in de praktijk nog tot „de onmogelijkheden behoort?

„Of is de toestand zoo, dat sommige accountants het beheer „in hun controle betrekken en anderen — waaronder dan „de heer *van Dien* — niet, en hebben laatstgenoemden het niet „noodig gevonden van hun afwijkende meening te doen blijken?”

Antwoord

De steller der vraag veronderstelt ten onrechte dat de niet-beantwoording van het artikel van den Heer *van Dien* een toestemming-door-zwijgen beteekent. Al zal ik gaarne het advies van den Heer *v. Dien* benutten om bij een herdruk de formulering der aangevallen stelling te herzien, zoo ben ik tot op heden niet bereid het principe der stelling prijs te geven.

Het heeft mij in de kritiek¹⁾ van den Heer *van Dien* getroffen dat deze mijn gedachtengang van het 1e hoofdstuk grootendeels heeft kunnen waardeeren, maar de geachte schrijver heeft verzuimd No. 8 in verband te brengen met No. 10.

No. 8 luidt: „De verantwoordelijkheid uit zich door het vellen van een oordeel over een gegeven beheer”.

No. 10 luidt: „De accountant velt een oordeel door een objectieven maatstaf aan te leggen aan de beginselen volgens welke het beheer geschiedt”.

Het moge er vreemd uit zien, gelijk ook de steller der vraag meent, dat de accountant een oordeel over het beheer velt door zijn handteekening, ik geloof niet, dat er een accountant is die het nalaat. Staat het niet vast, dat iedere uitgave en iedere inkoop wordt beoordeeld of zij passen in het kader van het bedrijf, zoowel naar het statuut als naar de bedrijfseconomische gerechtvaardigheid?

Kan men een uitgave goedkeuren als zij indruischt tegen de doelsomschrijving der onderneming? De bezwaren, die de accountant in zulk een geval toont, komen neer op een inmenging in het beheer. Het aankweken van een voorraad door den inkoop, die niet bedrijfseconomisch gerechtvaardigd is, zal de accountant niet zonder meer accepteren en ook hier is hij op beheersterrein. Hetzelfde geldt voor waardeeringskwesties, voor de kostprijsberekening en haar controle, voor liquiditeitsbeoordeling en in alle gevallen, waarin advies gevraagd wordt, wanneer dit niet van technisch-administratieven aard is.

Men kan de consequentie van de stelling, dat de accountant zich met het beheer inlaat, zeer ver trekken en beweren dat de accountant zich nu ook moet mengen in de vraag of zekere kwaliteiten gekocht of verkocht kunnen worden e. d. Al zal men ontkennen, dat dergelijke inmenging juist zou kunnen zijn, anderzijds is het geen uitzondering, dat men met den accountant overleg pleegt ten aanzien van valuta-dekking, effecten- of huizenaankoop e.d. wat toch zuivere beheerskwesties zijn. Kan ten aanzien van de tekening der Balans ontkend worden, dat bij de beoordeeling der juistheid van den vermogenstoestand, beheerskwesties buitengesloten zijn voor den accountant, zoodat hij dus met waardeeringen, afschrijvingen, reserveeringen, winstuitkeeringen e.d. geheel afzijdig blijft en zich slechts bepaalt tot de formeele en materieele juistheid der jaarrekening? Dit is niet aanmemelijk, getuige ook dat de Heer *van Dien* toegeeft, dat in geval van wanbeheer, d.i. dus ook beheer „het inderdaad best (kan) wezen, dat de accountant verstandig doet in dergelijke gevallen zich niet met de zaak in te laten, maar daarmee is niet gerechtvaardigd de meergenoemde paragraaf 8, die in haar algemeenheid te ver gaat.”

¹⁾ Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, 1ste Jrg., pag 172 e.v.

De Heer *van Dien* erkent dus in principe het accountants-oordeel over het beheer, en wanneer nu in par. 10 deze in-menging beperkt wordt tot het oordeel op grond van een objectieven maatstaf, welk bezwaar kan er dan tegen No. 8 bestaan?

In No. 10 is aangegeven:

„De objectieve maatstaf is uit theoretische en praktische kennis verkregen”.

Zou de Heer *van Dien* zich het recht laten ontzeggen een oordeel te geven over de beleggingspolitiek eener spaarbank of levensverzekering-maatschappij; over de liquiditeitspolitiek eener bankinstelling; over de uitkeeringspolitiek eener cultuur-maatschappij e.d. Ik geloof dit geenszins; ik geloof ook niet, dat deze kwesties niet kunnen behooren tot de overwegingen, die het plaatsen der handtekening bepalen, al behoeft zij niet achterwege te blijven, als de accountant zich niet met de gestie kan vereenigen. Met subjectieve overwegingen behoeft hij zich niet in te laten, doch zekere beheersnormen bestaan er en zijn juist in het bijzonder den accountant bij zijn arbeid ten dienste.

Dat het niet mijn bedoeling is geweest den accountant als oppersten keurder van het beheer te beschouwen, blijkt uit No 9:

Er is verschil tusschen de handtekening van den accountant onder een dergelijk stuk en van beheerders, bijv. Directeuren en Commissarissen eener N.V. Deze laatsten geven door hun signature blijk van hun verantwoordelijkheid voor de resultaten van beleid, beheer en uitvoering.

Er is dus hiermede een duidelijk verschil aangegeven tusschen een *oordeel* over het beheer en dat beheer zelve, dat te onderscheiden is van het beleid. Tenslotte is de approbatie van No. 177 door den Heer van Dien een bewijs, dat zijn verworping van No. 8 niet aannemelijk is. Dr. A. S.

Verdere opmerkingen naar aanleiding van het antwoord op VRAAG 5:

Mag de Dividend- en Tantième-belasting ten laste van het bedrijf worden geboekt?

Een mede-lid Uwer redactie beantwoordde onlangs in dit tijdschrift de vraag: *mag de dividend- en tantièmebelasting ten laste van het bedrijf worden geboekt?*, als volgt:

„De dividend- en tantièmebelasting mag noch economisch, „noch juridisch als een bedrijfslast voor de vennootschap worden beschouwd. Bij de winstverdeling wordt aan aandeelhouders en tantièmisten hun aandeel in de winst toegewezen. Van „de dividenden en tantièmes wordt door den fiscus een gedeelte „opgeëischt. Aan aandeelhouders en tantièmetrekkers moet dus „dit gedeelte in rekening worden gebracht. Het feit, dat de ven- „nootschap de belasting betaalt, kan hierin geen verandering „brengen.”

Het zij mij veroorloofd enkele bedenkingen tegen het in bovenstaand antwoord ingenomen standpunt in te brengen.

Na de jongste wetswijziging is de N.V. vrij de tantièmebelasting al dan niet ten laste der tantièmisten te brengen. Indien dit niet geschiedt, kan de tantièmebelasting drukken hetzij op de winst in haar geheel (in dit geval betalen tantièmisten indirect toch een deel dier belasting) of uitsluitend op het winstaandeel der aandeelhouders. Volgt men den eersten weg, wordt de tantièmebelasting dus ten laste der exploitatie resp. ten laste der winst in haar geheel gebracht, dan zal men aan deze belasting moeilijk het karakter van bedrijfslast kunnen ontzeggen.

Mijn tweede opmerking is, dat, indien er al over gediscussieerd kan worden of de D.- en T.-belasting economisch al dan niet als bedrijfslast mag worden beschouwd, in de practijk deze

belasting wel degelijk als zoodanig wordt gevoeld. Ik kan mij t.d.z. o.a. beroepen op het oordeel van den *Nijverheidsraad*, die in zijn aan den Minister van Financiën uitgebracht rapport inzake den invloed van de belasting-wetgeving op de industrie, met betrekking tot de dividend- en tantième-belasting verklaart:

„Uit een industrieel oogpunt bezien, acht de Raad de dividend- en tantièmebelasting onbillijk, omdat deze een bijzondere last op de naamlooze vennootschappen legt; hierdoor „wordt ook de Nederlandse industrie extra getroffen, omdat „mag worden aangenomen, dat vele en daaronder juist de grootste industriële ondernemingen dien rechtsvorm hebben aangenomen.”

Wanneer eene N.V. in hare kostprijscalculatie eene normale rente van haar kapitaal wenscht op te nemen, zal zij ten aanzien der obligatieleeningen hare berekening kunnen baseeren op den rentevoet der gesloten leeningen, maar indien de N.V. uitsluitend werkt met een aandeelenkapitaal, zal zij, indien 6 % als een normaal dividend wordt beschouwd, in haar calculatie een kapitaalrente van 6.6 % moeten aannemen. Ook aan dezen gedachtengang ligt ten grondslag: de dividend- en tantièmebelasting is een factor, die drukt op de rentabiliteit van het kapitaal, een bedrijfslast inhaerent aan den bedrijfsvorm der N. V.

Ofschoon volgens het beginsel der wet een extra-inkomstenbelasting, drukkend op de deelgerechtigden in de winst, vormt de D.- en T.-belasting in de practijk een bedrijfslast, terwijl de tantièmebelasting, indien en voorzoover deze niet ten laste der tantièmisten wordt gebracht, ook juridisch als een bedrijfslast moet worden aangemerkt. J. J. M. H. NIJST

In de „Vragenbus” v/h Februari-nummer v/h Maandblad voor Acc. en Bedr. (1926) betreffende de Dividend- en Tantièmebelasting, wordt onder 3°. o.m. geantwoord, dat deze belasting door de belanghebbenden moet worden gedragen, terwijl bij betaling door de Vennootschap ten behoeve van de belanghebbenden, de accountant op de onjuiste boeking in zijn rapport moet wijzen enz.

Nu heb ik de jaarverslagen (over 1925) van twee Maatschappijen voor mij, waarbij de berekening van de D. en T.-belasting niet overeenkomstig Uw gegeven antwoord berekend is.

Mij. 1. Hier is de winst verdeling a.v.:

Aandeelhouders	f 231250.—	
Div. belasting 9.05 %		f 20928.13
<i>Tantièmes.</i>		
Commiss. 10 %	f 30131.07	
Directie 5 %	„ 15065.54	
Fonds Personeel 5 %	„ 15065.54	
	f 60262.15	
Div. belasting 9.05 %		„ 5453.72
		f 26381.85

Op de Verlies en Winstrekening staat o.m. a/d debetzijde: Winstsaldo, te verdeelen als volgt:

Tantièmes	f 45196.61
Fonds ten behoeve v/h Personeel ...	„ 15065.54
Dividend & Tantièmebelasting	„ 26381.85
	enz.

Hierbij is ook geen rekening gehouden met art. 7 v/d D. en T.-belasting (belastingvrije som), hetgeen bij de wijziging (1 Mei 1925) toch niet veranderd is.

(7 Comm. Kapitaal f 2.000.000.—).

Mij. 2. In het verslag over 1925 staat woordelijk:

„Door de nieuwe wetswijziging worden de Div. en Tant. belasting niet meer door de betrokkenen gedragen maar komen

„ze thans ten laste v/d Vennootschap. De tantième-belasting „wordt ook niet meer naar beneden afgerond.

„De opeenten voor de gemeente zijn gefixeerd op 48 %.”

Wat het „niet meer naar beneden afronden” betreft staat i/h verslag van deze Mij. over 1924:

Tantième Commiss. f 2380.48
af 8.90 % belasting van f 2200 ... „ 195.80 f 2184.68

Moest deze belasting niet zijn
8.90 % van f 2100 = $21 \times 8.90 =$ f 186.90?

(5 Comm. Kap. f 100.000.—).

Tantième berekening 1925:

Tantième Directeur & Personeel f 3346.58
„ Commissarissen „ 1505.96
f 4852.54

Berekening Belastingen:

Dividend belasting 9,05 % van f 14000.— f 1267.—
Tantième-belasting 9,05 % van f 1505.96 „ 136.29
f 1403.29

Bovendien is gestort in het fonds voor het personeel f 1000.

Deze bedragen komen ook in het debet der Verlies en Winst-rekening voor.

Saldo winst f

Te verdeelen a.v.: Dividend f 14000.—
Tantièmes „ 4852.54
Belastingen „ 1403.29
Fonds personeel „ 1000.—
enz.

Nu berekent Mij. 1 Tantième-belasting over: uitkeering Com-miss., Directie, Fonds Personeel en Mij. 2 alléén over uitkeering Commissarissen.

Gaarne vernam ik of deze Maatschappijen hun tantième-belasting wel juist berekend hebben, temeer daar artikel 7 hierbij geheel verwaarloosd is, de div.- en tant.-belasting door de N.V. ten behoeve van de belanghebbenden betaald is. De jaarver-slagen kan ik U desgewenscht ter inzage zenden.

S.

De heer Nijst zegt, dat na de jongste wetswijziging de tan-tième-belasting of mag drukken op de winst in haar geheel of uitsluitend op het winstaandeel der aandeelhouders. Dit laatste is mij volkomen onbegrijpelijk. Welke aanleiding kan er bestaan de tantièmebelasting geheel op aandeelhouders te verhalen? Zullen aandeelhouders met eene dergelijke regeling ooit genoeg nemen? M.i. kan de tantième-belasting of als een bedrijfslast worden geboekt of bij tantiémisten in rekening worden gebracht. De wet laat beide methoden toe. Voor de bezwaren tegen andere methoden wil ik naar het April-nummer verwijzen.

Indien de tantième-belasting ten laste van de winst wordt gebracht, zal men aan deze belasting volgens den heer Nijst moeilijk het karakter van bedrijfslast kunnen ontzeggen. Dit is mij niet duidelijk. De boekingswijze kan toch moeilijk het karakter van de belasting verklaren. Zeer zeker is de dividend-en tantième-belasting inhaerent aan den bedrijfsvorm der N.V. en moet bij de door den heer Nijst genoemde kostprijscalculatie met de dividendbelasting rekening worden gehouden. Op grond van deze overwegingen zou men de dividend- en tantième-be-lasting inderdaad eene zakelijke belasting kunne noemen. Het eigenaardige is echter, dat deze belasting, bij belanghebbenden in rekening gebracht, haar karakter van bedrijfslast verliest. Het wil mij voorkomen, dat de dividend- en tantième-belasting geen bepaald karakter heeft. Ik kan er niet veel meer in zien dan eene extra-inkomstenbelasting, die door de vennootschap wordt betaald. Eerst heeft men alleen de dividenden dubbel belast, later werden ook de tantièmes in de dubbele belasting betrokken.

Naar aanleiding van de door den heer Sybrandy gestelde vragen het volgende:

Geval 1.

De belasting is ten laste van de vennootschap geboekt. Zoo-als in het April-nummer werd besproken, kan de accountant hiermede genoeg nemen.

Art. 7 vindt toepassing als een gedeelte van het tantième het karakter van salaris draagt. Alleen voor salarissen kan een belastingvrij bedrag in rekening worden gebracht. De tantièmes vallen onder art. 2.

Geval 2.

Ook hier werd de dividend- en tantièmebelasting als een bedrijfslast geboekt.

1924. Indien door een commissaris een salaris van f 200 of meer werd genoten, mocht aftrek van de belastingvrije som van f 200 plaats hebben. De tantièmebelasting 1924 moest dan over f 2100 worden berekend.

1925. Om te kunnen beoordeelen of over het tantième van den Directeur over 1925 belasting verschuldigd is, moet het salaris van den Directeur bekend zijn. Voor zoover salaris plus de tantième de belastingvrije som van f 10.000.— te boven gaat is het winstaandeel aan de belasting onderworpen (art. 8).

Of art. 7 had moeten worden toegepast hangt af van het feit of een gedeelte van het tantième aan commissarissen als salaris moet worden beschouwd. Over het tantième aan het „Fonds Personeel” is belasting verschuldigd als dit fonds eene afzonderlijke rechtspersoon is.

A. NIERHOFF

GOVERNEMENTS OPLEIDING TOT ACCOUNTANT BIJ DE LANDSACCOUNTANTSDIENSTEN IN NEDERLANDSCH INDIE

Wij ontvingen het volgende communiqué ter plaatsing:

Bij Gouvernements Besluit van 28 Januari 1926 No. 34 is officieel ingesteld, gerekend van 1 October 1925, een cursus in accountancy ter opleiding van adjunct-accountants of daar-mede in ontwikkeling en opleiding gelijk te stellen ambtenaren in 's Lands dienst, tot accountants.

Als eisch van beoembaarheid tot adjunct-accountant ais hierbovenbedoeld geldt een einddiploma H. B. S. met 5-j. cursus en de acte M. O. Boekhouden.

Aan genoemd besluit is toegevoegd een voor bedoelden leer-gang geldend reglement en examenprogramma.

Tot den leergang in Accountancy hebben alleen toegang zij die, voor zoover niet daarvan vrijgesteld, hebben voldaan aan het eerste gedeelte van het examen, bedoeld in § 1 van het programma.

Is een adjunct-accountant in het bezit van de gestelde ken-niseischen, dan zal daarnaast voldoende zekerheid moeten be-staan omtrent zijn practische bruikbaarheid, alvorens hij van zijn Chef de geschiktverklaring verkrijgt tot deelname aan be-doelden leergang.

Het eerste gedeelte van het programma omvat:

a. Financiële Rekenkunde.

Voor financiële rekenkunde wordt vereischt de kennis nedergelegd in het standaardwerk (4 deelen) van M. van Overeem.

b. Staathuishoudkunde.

Voor Staathuishoudkunde wordt vereischt meer uitgebreide kennis van de grondbeginselen der economie en inzicht in het verband tusschen economische theorieën en actueele maatreg-len en gebeurtenissen.